

Mál nr. 285/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: (V) og (ABÍ)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Gildissvið laga nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar.

Gögn.

- 46. Málskot móttakið 17. ágúst 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 47. Bréf V dags. 30. ágúst 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 48. Bréf ABÍ dags. 8. september 2023.
- 49. Tölvupóstur M dags. 11. september 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M varð fyrir líkamstjóni 2. ágúst 2021 þegar hann féll af rafskútu (rafhlaupahjól). Í máli nefndarinnar nr. 467/2021 var fjallað um kröfu M í ábyrgðartryggingu fyrirtækisins sem átti rafskútuna og var niðurstaðan sú að M ætti ekki rétt til bóta úr þeirri váttryggingu.

M telur með þessu málskoti að ágreiningur sé milli hans og V á þeim grundvelli að V hafni því að rafskútan sem hann slasaði á hafi ekki verið skráningarskylt vélknúið ökutæki heldur reiðhjól. Því er M ekki sammála og telur skaðabótaskyldu V fyrir hendi. Ef ekki verði fallist á bótaskyldu verði ABÍ að bera tjónið. M bendir á að allt bendi til þess að rafskútur séu hættulegustu ökutæki sem séu á ferðinni í dag og telur þau falla undir b.lið 18. liðar 3. gr. umferðarlaga nr. 77/2019. M byggir á því að hið vélknúna ökutæki sem M hafi leigt hjá eiganda þess hafi komist vel yfir 25 km á klst. og því liggi fyrir ábyrgð V sem verið að afsanna með því að leggja fram upplýsingar um að ökutækið hafi ekki komist hraðar en 25 km á klst. M byggir einnig á því að eigandi rafskútunnar hafi verið dreifingaraðili vöru í skilningi laga nr. 25/1991 um skaðsemisábyrgð. Varðandi bótaskyldu ABÍ bendir M á 28 tl. 3. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 sem og 47. tl. sömu greinar. Einnig vísar M til laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/219, nánar tiltekið til 7., 4. og 6. gr. ásamt 2. mgr. 15. gr. um óváttryggð og óþekkt ökutæki sem og innleiðingu á EES tilskipun 2009/103/EB. Byggir M á því að undanþága laga um ökutækjatrýggingar og umferðarlaga um að létt bifhjól séu ekki skráningarskyld sé ekki undanþága frá því að hlutlæg ábyrgð sé fyrir hendi frá viðkomandi tjónsuppgjörsmiðstöð. Einnig er áskorun í málskoti m.a. um framlagningu leigusamning vegna rafskútunnar, upplýsingar um kaup á henni og framleiðanda og framleiðsluár.

V vísar í fyrsta lagi til þess að málartilbúnaður M varði í raun ábyrgðartryggingu eiganda rafskútunnar en ágreiningur um bótaskyldu úr þeirri váttryggingu hafi verið útljásður í úrskurði nefndarinnar í máli nr. 467/2021. Ekki séu skilyrði til endurupptöku skv. 12. samþykktar nefndarinnar og verði því að vísa málinu frá. Auk þess telur V að kröfugerð og málsástæður M séu svo samhengislausar og óskýrar að málið sé ekki tækt til úrskurðar, sbr. g.lið 4. gr. sömu samþykktar. V hafnar auk þess því sem kemur fram í málskoti um að rafskútan hafi komist hraðar en 25 km á klst og sé skráningarskylt ökutæki. Um rafskútuna gildi ekki strangar bótareglur laga um ökutækjatrýggingar eða váttryggingarskylda skv. sömu lögum. Auk þess gildi ekki hlutlægar ábyrgðareglur um slys ökumanna.

ABÍ hefur hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli að rafskúta sú sem M ók þegar hann slasaðist sé í mesta lagi skilgreint sem létt bifhjól í flokki I, en það séu bifhjól sem eru ekki hönnuð til hraðari aksturs en 25 km á klst., sbr. 28. tl. 1.mgr. 3. gr. laga um ökutækjatrýggingar. ABÍ telur að rafskútan teljist til reiðhjóls í skilningi c. liðar 30. tl. 1. mgr. 3. gr. laga um ökutækjatrýggingar þar sem komi fram að vélknúin ökutæki sem ekki teljist til létttra bifhjóla sem hönnuð eru til aksturs á hraða frá 6 km upp í 25. km hraða á klst séu t.d. vélknúin hlaupahjól. Engin váttryggingarskylda hvíli á slíkum tækjum og þegar af þeirri ástæðu geti ekki komið til greiðslu bóta frá ABÍ á grundvelli 2. mgr. 15. gr. laga um ökutækjatrýggingar. Auk þess bendir ABÍ á að til þess að bótaskylda stofnist skv. 2. mgr. 15. gr. laga um ökutækjatrýggingar byggist á því að ekki hafi verið tekin ábyrgðartrygging ökutækis eða hún fallið niður. M hafi ekki getað gert bótakröfu í ábyrgðartryggingu heldur slysatrýggingu ökumanns en vernd 2. mgr. 15. gr. nái ekki til slíkra trygginga, eða frekar þess að slík trygging hafi ekki verið í gildi. Einnig vísar ABÍ til 4. og 6. mgr. 15. gr. laga um ökutækjatrýggingar.

Álit.

Ágreiningur málsins er margþættur af málskoti M að dæma en hverfist að mati nefndarinnar um hvort rafskúta sú, sem M féll af og hlaut vegna þess líkamstjón, sé skráningarskylt ökutæki í skilningi laga nr. 30/2019 um ökutækjatryggingar. Í 7. tl. 3. gr. laganna segir að ökutæki merki í lögnum skráningarskyld ökutæki samkvæmt umferðarlögum. Í umferðarlögum nr. 77/2019 er í 30. tl. 3. gr. laganna fjallað um skilgreiningu á því sem telst til reiðhjóls í skilningi laganna. Þar kemur fram í c. lið umrædds 30. tl. reiðhjól sé meðal annars vélknúið hlaupahjól, en þar sé um að ræða lítið ökutæki sem ekki telst til léttis bifhjóls og er hannað til aksturs á hraða frá 6 km á klst upp í 25 km á klst.

Ekki er að mati nefndarinnar hægt að túlka umræddan tölulið sem á að skýra hvað átt sé við með orðsins „reiðhjól“ að notkun orðalagsins „lítið ökutæki“ geri það að verkum að hægt sé að líta svo á að um sé að ræða „skráningarskylt ökutæki skv. umferðarlögum“ eins og vísað er til í fyrrnefndum 7. tl. 3. gr. laganna. Verður því ekki fallist á að rafskútan hafi verið skráningarskylt vélknúið ökutæki í skilningi umferðarlaga og af því leiðir að ábyrgðarreglur 4. og 5. gr. laga um ökutækjatryggingar eða ákvæði 6. gr. sömu laga gilda ekki um eigendur rafskúta og orðalag 7. gr. um létt bifhjól í flokki I hefur ekki áhrif á þá túlkun. Ekki er heldur hægt að líta svo á að vátryggingaskylda hafi hvílt á eiganda rafskútunnar skv. 10. gr. laga um ökutækjatryggingar og þar af leiðandi kemur ekki til greiðslu af hálfu tjónsuppgjörsmiðstöðvar skv. 2. mgr. 15. gr. laganna. Þegar af þeirri ástæðu á M engan rétt til bóta frá V eða ABÍ.

Annað sem kemur fram í málalítilbúnaði M leiðir heldur ekki til bótaskyldu af hálfu V eða ABÍ.

Niðurstaða.

M, á hvorki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu ökutækis hjá V né frá ABÍ, Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi slf.

Reykjavík, 3. október 2023.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir